



ČASOPIS O ŽIVLJENJU V DOMU  
LETNIK 11  
SEPTEMBER - 2019

# LE ENO JE POTREBNO

## Mali šmaren

Mali šmaren ... in slovensko izročilo o prazniku Marijinega rojstva



Naši predniki so praznikoma Marijinega vnebovzetja (15. avgust) in Marijinega rojstva (8. september) dali slovensko ime: veliki in mali šmaren oziroma velika in mala maša pa tudi velika in mala gospojnica. Obdobje med tema dvema praznikoma je znano kot obdobje romanj v Marijina romarska svetišča. Ponekod v skladu z izročilom na malo mašo ohranjajo navade, ki veljajo za veliko mašo (npr. blagoslov rož ipd.). Ta dan pomeni že začetek jeseni, saj ponekod mala maša za suktnjo vpraša ali pa odpre dolinsko pašo (mala maša – v vsakem grmu pašo).

Zgodovinski podatki o prazniku

Praznik Marijinega rojstva izvira iz Svete dežele, iz časa posvetitve cerkve v Jeruzalemu, ki jo izročilo prepoznava kot baziliko sv. Ane, Marijine matere. Praznovanje Marijinega rojstva se je najprej razširilo

na Vzhodu; v Rimu, kamor so ga prinesli vzhodni menihi, pa so ga začeli obeleževati ob koncu 7. stoletja. Postopno in na različne načine se je praznik v naslednjih stoletjih razširil tudi drugod po zahodni Evropi. Od 13. stoletja naprej je dobil še večji pomen, saj je postal slovesni praznik, pred katerim je potekala posebna osemdnevna priprava (osemdnevnica), na sam predvečer praznika pa je bila uvedena vigilija (molitveno bdenje). Osemdnevnico je papež Pij X. (1903–1914) skrajšal, Pij XII. (1939–1958) pa leta 1955 docela odpravil. Praznik Marijinega rojstva danes tako vzhodno kot zahodno cerkveno izročilo obhajata 8. septembra, natanko 9 mesecev po prazniku Marijinega brezmadežnega spočetja, ki ga Cerkev obhaja 8. decembra. (vir: <https://katoliska-cerkev.si/praznik-marijinega-rojstva> ).

Marijina pesem pravi: »Veš, o Marija, moje veselje? Veš moje želje? Ljubil bi te!

Zmeraj pri tebi hotel bi stati, ljubljena Mati, spomni se me!«

Čudovito je zaključiti počitniški čas z Devico Marijo in ji obenem izročiti novo šolsko in katehetsko leto. Božja Mati si želi, da bi vsak dan prihajali k Njej, ker je ona naša Mati, Mati vsakega od nas. Marija je naše veselje in naše upanje. Naj prosi za nas in nas varuje ter vodi vsak dan k svojemu sinu Jezusu Kristusu.

Amicus Dei

## SVETNIKI – BOŽJI PRIJATELJI

### Marija Snežna (Nives)



Ta praznik obhajamo v spomin, ko je bila v Rimu posvečena največja Marijina cerkev na svetu, Marija Velika. Imenuje se tudi Marija pri jasicah, ker naj bi kapela v njej predstavljala po svoji ureditvi in po relikvijah, ki jih je hranila, betlehemsko votlino. Ime Marija Snežna

pa naj bi dobila po legendi.

Za vladanja papeža Liberija (352–366) je živel v Rimu plemenit in pobožen meščan Janez. Ker mu Bog ni dal otrok, sta s pobožno ženo

vse bogastvo zaobljubila preblaženi Devici. Prosila sta jo, naj jima razodene, za katero delo oz. namene naj bi obrnila svoje imetje. In res, 5. avgusta, ko je v Rimu huda vročina, je Marija v sanjah naročila Janezu in njegovi ženi, naj njej na čast sezidata cerkev na tistem kraju, ki ga bo zjutraj pokrival sneg. In glej, ponoči je zapadel sneg na griču Eskvilinu.

Janez je sporočil Marijino naročilo papežu Liberiju. Ta pa je povedal Janezu, da je Marija prav isto željo razodela tudi njemu. V slovesnem sprevodu je šel papež na hrib, ki je bil zasnežen, in določil prostor za novo cerkev. Tako je Marija dedovala Janezovo bogastvo.

Papež Sikst III. je dal v spomin na slavni vesoljni cerkveni zbor v Efezu leta 431 cerkev Marije Velike okrasiti z mozaiki, ki poudarjajo versko resnico, da je Marija res prava Božja Mati. To resnico je tajil carigrajski patriarh Nestorij, ki je bil na efeškem cerkvenem zboru obsojen. Slike so se ohranila do danes. Poleg jasic časte v cerkvi še prastaro podobo Božje Matere, o kateri pravijo, da jo je naslikal sam evangelist Luka.

Slovanom pa je ta cerkev še posebno drag spomin. Ko je leta 868 papež Hadrijan II. potrdil slovansko bogoslužje, je položil slovanske bogoslužne knjige v tej cerkvi na oltar. Verjetno je sv. Metod, ki ga je ta papež posvetil v mašnika, prav v tej cerkvi pel novo mašo.

Pripravila Marica

## **Pomagati preprosto zastonj – tega ni mogoče plačati**

Na tem planetu se rojevamo ljudje, ki smo zaupani drug drugemu, ljudje smo odgovorni za ljudi. Pomagati preprosto zastonj je zato nekaj najbolj naravnega na svetu. Če to ni mogoče, ljudje ne moremo več živeti skupaj. Tako nastajajo številne boleče rane našega časa: odtujenost, osamljenost,



v nebo vpijoča neenakost, oboroževalna blaznost, nečlovečnost med ljudmi in v družbi.

Razvili smo se v družbo, kjer je pomoč postala draga zadeva. Spontano pomoč človeka izpodrivajo vse mogoče »službe« s plačanimi ljudmi in plačanimi storitvami. Beseda »služiti« se zlorablja. Ničesar skupnega nima več s »pomagati preprosto zastonj«. Preko vsega se je razbohotila socialna birokracija, ki požira mnogo denarja. Mnogo je čudovitih ljudi, ki so pripravljeni pomagati in dajejo prednost malemu človeku v stiski. Žal pa je še vse preveč »socialnih delavcev«, ki mislijo bolj na lastni zaslužek, na lastno delovno mesto, na lastni položaj. Pri vsakem dejanju pomoči pa gre predvsem za nesebični »zastonj«. Pomagati preprosto zastonj, je sad ljubezni. In ljubezni do ljudi ni mogoče plačati.

Ljudmila

## LITERARNI KOTIČEK

### Molitve nekoč

V literarni kotichek smo dodali še stare molitve, ki ste se jih naučili od staršev, starih staršev, sorodnikov ... pa jih še nismo slišali ali pa so pozabljene. Zapišite jih in pošljite, z veseljem jih bomo objavili. Pripišite tudi, kdaj in kdo vas je molitev naučil.

### Voščilo za vsak dan

Želim ti jasne dneve, ko se boš počutil lahkega in srečnega, zadovoljnega v harmoniji s samim seboj.

Želim pa ti tudi trenutke, v katerih boš doživel, kako razdvojen si, razdvojen med predstavami, cilji in upanji. Te ure naj te obdržijo budnega in ti pomagajo, da tudi takrat, ko ti bo dobro, ne boš spregledal brata in sestre v stiski.

ŽELIM TI TUDI ...

ljudi, ki ti bodo prisluhnil in te razumeli, ti vlivali moč in šli s teboj z roko v roki.

Želim pa ti tudi ljudi, ki se ti bodo uprli, ti postavljali neprijetna vprašanja, ki bodo vznemirjali tvoja življenjska načela. Srečanja z njimi naj ti pomagajo, da boš vedno znova preverjal svojo vero in če bo treba, stopil tudi na novo pot.

Želim ti delovno področje, na katerem boš mogel razviti domišljijo in ustvarjalnost, da boš doživel uspeh in si utrdil zaupanje vase.

Želim pa ti tudi naloge, ki se ti bodo zdele težke in boš ob njih doživel svojo nemoč, meje svojih zmožnosti. To te bo namreč obvarovalo pred prevzetnostjo in občutkom večvrednosti. Povečalo ti bo vzdržljivost, vendar le, če boš spoznal, da sta stanovitnost in zvestoba pomembnejši od uspeha. Tako se boš obrnil od lupine k jedru, od nebistvenega k bistvenemu, od površine v globino.

Želim ti skupnost ljudi, v katerih se boš počutil varnega in sprejetega, ki pa te bo tudi izzivala in popravljala tvoje mnenje. Želim ti trenutke v njej, ki bodo polni nerazumevanja, konfliktov, razočaranja in občutka osamljenosti.

Taka doživetja te bodo obvarovala pred napačno prilagoditvijo, pred kimanjem in nepravo ponižnostjo, pred napačnim odnosom do sebe in drugega.

Želim, da v takih trenutkih spoznaš, da življenje ni nekaj statičnega, in poskusiš zopet začutiti v sebi njegov utrip in življenjsko radost.

Ljudmila

## SPOMINSKE DROBTINICE

### Mini počitnice



Domači so v vročem četrtkovem popoldnevu iskali hladne točke v bližini Logatca. Prva postaja je bila Bistra. Tu je bil mir in hlad. Okrepčali smo se s pijačo. Naslednja postaja v vročini – soteska Pekel. Na srečo je to blizu – če se pelješ, seveda. Ob potočku je res hladno, cvetele so prve ciklame, kresnice. Ponoči je

deževalo, sledil je pohod po soteski, »dokler bo šlo«. Predvidevali smo spolzka tla. Del posadke se je preobul v »gojzarje« in pohod je napredoval do prvega slapa. Redki mimoidoči so tudi iskali svež zrak in hlad. Ozračje tu je delovalo tako pozitivno, da smo šli čez one mostičke malo levo in desno, v glavnem pa naravnost po soteski. Počivali smo na skali – seveda smo podložili material za svoje sedeže. Ko se je v soteski že malo temnilo, smo krenili proti vhodu – tam je še vedno sijalo sonce. Skozi Borovnico smo se peljali mimo podrtega železniškega mostu in zavili v Črno vas. Tam še nisem bila. Na koncu vasi, na samem, stoji Plečnikova cerkva in si jo bomo ogledali le od zunaj, ker je večinoma zaklenjena – tako smo modrovali.

Presenečeni smo videli avtomobile pred vhodom. Prišli smo ravno na začetek maše ob 19. uri. Romar iz prve klopi je ob povzdigovanju prinesel mašniku vodo in vino, nato se je vrnil v svojo klop. Po sveti maši nam je mašnik, g. Snoj, z navdušenjem razložil sledeče: poprej je Cerkev sv. Mihaela spadala v trnovsko faro, od leta 1980 pa je samostojna. Sv. maše so: v četrtek in petek ob 19 uri, v soboto ob 8. uri zjutraj, v nedeljo pa ob 9. uri zjutraj.



Cerkve je bila zgrajena pred vojno, leta 1937/38, in je biser slovenske kulturne dediščine. Zaradi barja, močvirne zemlje, stoji na 347 pilotih, ki so dolgi 7–10 m. V cerkvi se nahaja 12 stebrov, ki predstavljajo 12 apostolov. Stebri so votli,

betonski in okrašeni. Štirje stebri so v sredini cerkve in predstavljajo 4 evangeliste: Marka, Mateja, Luka, Janeza.

Arhitekt Plečnik je uporabljal za svoje storitve domače materiale, le malenkost iz uvoza. Tako je marmor in pesek dobil v Podpeči, volovski rog je uporabil za svečnike. (V Sv. pismu piše: pili so iz roga). Za drugi svečnik je uporabil džezvi (upošteval je gospodinje); za svečnik je uporabil tudi mali kipec »žena molilka« z razprostrtimi rokami (take kipce so zasledili v izkopaninah iz rimske dobe). Gospod Snoj je v neki drugi cerkvi zasledil celo svečnik – »mož molilec« z razprostrtimi rokami.

Turisti iz Japonske so se čudili preprostosti in domačnosti cerkve. Ponemok je Plečnik posnemal tudi pravoslavni slog. Ob vstopu v klop so ob straneh kroglice – 5 jih je, navpično postavljene, na koncu klopi prav tako. Simbolični pomeni: 5 + 5 – ena desetka rožnega venca.

Gospod Snój je povedal, da je sedaj v Vatikanu razstava prvega Slovenca, arhitekta Plečnika. Za to razstavo so poslali iz te cerkve in sosednje župnije moštranco in kelih.



Arhitekt Plečnik je želel, da vernik v cerkvi začuti bližino Boga.

Doma smo si odpočili, del posadke je šel še v službo, drugi del pa z menoj naslednji dan v hribe! Za sv. Joštom je ravnica – imenovana Planica. Tu smo pustili vozilo in jo peš mahnili proti Križni gori. Cesta se vije skozi vas Lavtarski Vrh. Tu je le nekaj malega kmetij. V daljavi se vidijo hribi, tudi Triglav, obsijan s soncem. Nato smo zavili v gozd. Zrak je bil čist, poslušali smo ptičji koncert. Ob gozdni potki je bila v travi 8 cm velika zelena kobilica, na drevju smo opazili veverico, na

travniku pod gozdom je tekel zajec. Ker je tu gorski svet, smo nabirali tudi šentjanžveve rože – za zdravilni čaj. Ob prihodu iz gozda stoji tabla, da je EU financirala na razgledni točki postavitev dveh miz in štirih klopi – za razvoj podeželja. Tu smo si malo odpočili, malicali in odšli domov. Zavihali smo rokave in skuhali kosilo, ki je zelo teknilo. Lakota je najboljši kuhar.

V soboto smo v lepem vremenu pobrali žajbelj in zadnje kamilice. Vse se bo lepo sušilo – za čaj pozimi.

Nekateri smo šli zvečer na Brezje, sv. maša je bila ob 19. uri. Po obredu so razdelili vrečke v ovojkcu – na njem je bilo napisano besedilo: AVE MARIJA. Sledila je procesija z lučkami po parku okrog razsvetljenega križa. Ob vrnitvi v cerkev so sledile pete litanije in blagoslov. Ob odhodu iz cerkve ob 9-ih zvečer je nebo pričelo z zalivanjem vrtov od zgoraj. Dobro, da je počakalo na konec procesije!

Nato je sledil nedeljski počitek, malokalorično kosilo zaradi vročine, ponedeljek pa povratek v DMM.

Članica Kofetkarjev

## V sožitju sta »mesili« kruh

Med mojim dežurstvom na recepciji Doma sem od daleč prisostvovala »sožitju« med vnukinjo in njeno ostarelo babico. Tako lepo ju je bilo gledati, še bolj prijetno poslušati. Babica na vozičku, vnukinja mlada, polna mladostne energije. Tako prijetno »toplo« ji je pripovedovala, kaj in kako mora zamesiti testo za kruh. Vnukinja je z odprtimi usti vsrkavala njena navodila. Babica ji je pripovedovala in jo učila peko »boljšega« kruha. Toliko in toliko moke pa kvas pa mleko pa vodo pa na sol ne smeš pozabiti, dodaj pecilni prašek pa vanilin sladkor in če hočeš, da bo kruh še malo boljši, mu dodaj tudi eno ali dve jajci. Od daleč sem ju opazovala in pozorno poslušala (ne vem, če znam sama speči tak kruh – so bile moje misli). Vnukinja je vzela v roke papir in svinčnik in vso babičino pripoved zapisala, da »ne pozabiš«, je komentirala babica. Takih babic, takih vnukinj in takih pogovorov nam manjka. Po njenem receptu sem tudi sama zamesila testo. Toda nisem spekla kruha, velikega hlebca, temveč male hlebčke (bombetke). Ko so bili hlebčki pečeni, sem jih prerezala na polovico, izdolbla sredico in v izdolbeno jamico položila šunko, sir in na vrh dodala jajca, položila v pečico in malo popekla.

Ha, ha, ha, to so se »oblizovali« moji odjemalci. Bilo je podobno mali pici, ki pa jo imajo mladi za poslastico.

Hvala, draga babica, za vaš recept!

Ljudmila





Letošnji ponedeljkovi sprehodi so bili nekaj prav posebnega. Prvi obisk je bil pri Janu Mihevcu, ki nas je gostoljubno sprejel in s svojim »govorom« spodbudil tudi druge gostitelje ponedeljkovih sprehodov, da so nam predstavili in povedali zanimive stvari o svoji okolici. Nekaj teh je zapisanih v spodnjih besedilih.

Božja beseda za nedeljo, 1. septembra, me je zelo nagovorila. Na koncu prilike je Jezus predlagal prvaku farizejev, naj ne vabi za mizo ne prijateljev ne bratov ne sorodnikov ne bogatih sosedov, ampak naj povabi uboge, pohabljene, hrome, slepe, ki mu ne morejo povrniti, da bo to res zastoj. Prav to uresničujejo naši gostitelji, ki nas povabijo na domača dvorišča in nam postrežejo. Stanovalci jim nikoli ne bodo mogli povrniti, veselje v njihovih srcih pa je neizmerno. Resnično povračilo bo dal na koncu Bog, ki vlada svetu. Mi Bogu lahko pomagamo samo s tistim, kar nam je dano in dokler nam On da moči.

Zelo smo veseli lepega odziva prostovoljcev. Hvala.

Leonida

## Obisk na Brodu



Kot vsako leto so tudi letošnje poletje potekali živahni in zanimivi ponedeljkovi izleti po bližnji okolici Logatca.

Stanovalce Doma Marije in Marte so prostovoljci vozili na vozičkih ali pa spremljali na poti do gostitelja. Ta jih je pogostil z domačimi dobrotami in obvezno pravo kavico.

Ena izmed poti je potekala po Poštnem vrtu do naselja Brod. Gostiteljica je takole predstavila svoje naselje:

Brod je poleg Čevice najstarejša vaša v dolnjelogaškem okraju. Leta 1876 (pred 143 leti) je gospodinja na Čevicah cvrla mast, ki je pljusnila čez rob posode in vse se je vnelo. Ker so bile hiše lesene, strehe

slamnate in na podstrešju seno, se je požar razširil prav do Blekove vasi. Uničil je celotno naselje Čevica (zdaj je že kot eno malo mestece). Ker so se prebivalci čutili bolj varne pred ognjem, so se naselili ob potoku Logaščica. Tu je nastalo naselje Brod. Po Logaščici so se nekdanj vozili splavi in čolni, ki so jih imenovali brodovi. Od tu tudi izvira ime naselja. Logaščica nastane z združitvijo vodotokov Reka in Črni potok v Gorenjem Logatcu in ponikne sredi Logatca v požiralnik Jačka. Pod podzemeljskim svetom se združi z reko Unico s Planinskega polja in reko Rak ter izvira na Vrhniki kot skupna reka Ljubljanica. Na Brodu je bila in je še plitva in široka struga. Ljudje so se nekdanj tukaj ukvarjali s kmetijstvom, živinorejo in furmanstvom. Revni kajžarji so hodili h kmetom na drinč. Pred sto in še več leti sta na Brodu obratovala dva mlina in dve žagi. Ob potoku so bile bajte, kjer so živeli hlapci in dekle. Ena izmed njih je še ohranjena (po cesti čez Novo vas – pri mostu desno). Tudi kopališče je bilo, saj voda takrat še ni bila tako onesnažena kot danes. Pred glavnim vhodom v kopališče je bil napis: VODA, ZRAK, SONCE – VSE TO JE BOŽJE BOGASTVO. Leta 1966, ko sem prišla kot »ta mlada« na Brod, sem se tam še kopala. Tudi perilo sem prala na potoku. V »žehtnem loncu« smo žehto pokuhale na štedilniku, potem pa ob perivniku sprale na potoku. Leta 1963 so popravili most in zgradili perišče na potoku z napisom: V SLOGI JE MOČ. Tega tudi danes takoj opazite. Leta 1963, meseca avgusta, se je nad Žibršami »utrgal oblak«. Nastala je velika povodenj. Najhuje je bilo na Brodu. Voda je poplavlila prav vse. Starejši ljudje so pripovedovali, da so postelje plavale po vodi. Z regulacijo struge se je število poplav zmanjšalo, vendar so se še nekajkrat ponovile. Kasneje so zgradili v Žibršah zadrževalnik vode in smo bolj varni pred poplavami.

Na Brodu imamo tudi kapelico. Po ljudskem pričevanju je kapelica stala, ko še ni bilo mostu čez potok. Ljudje so preko vode brodili, mogoče je tudi od tukaj dobilo naselje ime Brod. Nekdanja kapelico so odstranili zaradi urejanja struge, zgradili most in leta 1929 postavili novo kapelico v obliki vodnjaka. Postavil jo je Plečnikov učenec Ciril Oblak. Na njej so upodobljene tri podobe v obliki rezbarij (žal so že leto dni v restavriranju). Posvečene so trojim zavetnikom: Srcu Jezusovemu, sv. Jožefu in žalostni Materi Božji. Ko sem se priselila na Brod, smo imeli procesije prav do naše kapelice.

To je torej naš Brod, tak je bil, takšen je, kakšen bo pa čez leto dni, pa pridite spet na obisk in bomo ugotavljali spremembe. V naši vasi se ne kregamo, smo v dobrih sosedskih odnosih in radi poklepeta.

Justi

## Vsi prav lepo pozdravljeni

Oh, to naše življenje,  
kako se hitro vrti,  
da korak nam jemlje,  
opešajo moči.  
Potem nas na voziček posadijo  
in se z nami proti Tovarniški  
zapodijo.  
Tam nas sprejmejo  
z odprtimi rokami,  
nekateri v očeh tudi s solzami.  
Nič zato, saj življenje  
se za vse enako vrti,  
na vrsti sem zdaj jaz, jutri ti.

A kaj moremo, tako  
Bog dodeli, da malo je lepega,  
nekaj slabega.  
Nič ne bomo tarnali,  
nič obžalovali, tudi zdaj nam je  
lepo.  
Prišel je trenutek,  
da malo se bomo posladkali in  
malo zapeli.  
Prinesli smo, kar imamo,  
na mizo dali, da se okrepečamo,  
malo poveselimo  
in dobimo energijo,

a za te dobrote se še nekdo pohvali.

Naša soseda Meri peče  
in sladka, pa tudi za vozičkom zelo rada divja.

A kaj, tudi slovo je potrebno,  
obenem vabilo, da drugega leta se zopet dobimo,  
verjetno v drugačni sestavi,  
na Tovarniško pohitimo.

Bog z vami.

Marija



## Kača vozičkov



Tudi letošnje počitnice se je po Logatcu vila kača vozičkov Doma Marije in Marte. Vsi smo zelo uživali, bilo je lepo pri vsakem, ki nas je povabil. Vsi so nas lepo sprejeli, zelo lepo postregli, posebno pa je marsikdo srečal sodelavca, soseda ali znanca. Zanimivo je bilo tudi zadnje romanje do Kljukca. Najprej smo šli na železniško postajo, si ogledali staro lokomotivo, se pred njo

slikali, nato pa veselo do Kljukca. Tam so nas nekateri gostje malo čudno pogledali, vstali in odšli, nekateri pa so ostali, se tudi pogovarjali z nami in hvalili to počitniško gesto. Vse, kar smo pojedli in popili, je »častil« Andrej Šušteršič. Hvala mu, polepšali ste stanovalcem dan ali teden. Moram še napisati, da vse, kar smo pojedli, je spekla bivša kuharica v Domu, ga. Milena. Stanovalcev je bila zelo vesela, a žal jih je le še malo poznala. Upamo, da bo tudi drugo leto tak podvig, zelo bi bilo lepo, da bi za voziček poprijelo malo več mladih.

Ker se pa s temi turnejami v Domu ni vse končalo, je bil 28. avgusta, že v Jožefovi dvorani, predvajan film o kruhu. Iz Cerknice so nas obiskale »kmečke žene«. Naredile so pravo vzdušje, vsi smo se vrnili v mlada leta, ko se je še sejalo in tudi želo na roke, tudi vsa ostala dela so bila ročna. Vsi smo se podali v čas mladosti. Bilo je zanimivo. Na koncu so nas postregli z devetimi vrstami kruha.

Veselimo se, da tudi jesen in zima ne bosta dolgočasni. Hvala vodstvu Doma, posebno Tjaši, ki vse to vodi. Verjetno bo tako še vnaprej.

Marija



## Spomin na Andreja

Bil je moj (začasni) sosed vse do svoje operacije. Glasba iz njegove sobe je govorila, da razume in posluša (tudi poročila) v nemščini.

Najprej se je učil na hodniku voziti se z vozičkom. Tu je malo prostora. Enostavno je zapeljal naprej, točno pred sosednja vrata, nato obračal. Sčasoma je šlo lažje, čeprav ga roki nista čisto ubogali.

Zgodilo se je, da mu je tabla z napisom PROSTO – ZASEDENO padla na tla, vrvica se je pa pretrgala. Kdor je bil blizu, je pomagal – na vozičku si le mali človek.

Kmalu je pričel obiskovati našo telovadbo trikrat tedensko. Trudil se je in sodeloval, kolikor je mogel. Voditeljica Tjaša vedno govori: sodelujte, kolikor zmorete. Na koncu vaj smo bili vedno vsi pohvaljeni, kot bi bili na olimpijadi. Kadar je Andrej izostal, so bile krive bolečine v nogah.

Nekoč mi je sam omenil, da je letnik 1940, rojen meseca maj.

Zgodilo se je, ko se je dobro počutil in imel obisk soseda iz Kalc, da ga je ta peljal malo ven. Kot je sam rekel: »Na lepše!« Malo naokrog po Logatcu. To so bili bolj zaupni moški pogovori. Vedno je želel prezračiti umivalnico, ko je odhajal – z vozička je to bolj težko. Nabavil si je pohodno palico in mi z veseljem pokazal, kako njegov patent deluje.

Bolezen je napredovala: prosil je za krpe. Na tleh je bilo mokro. Sprva sem mislila, da je slučajno nekaj polil po tleh. V resnici mu je odtekala tekočina pod kolenom – kar skozi kožo. Ko je bil na stranišču po 40 minut, je tudi bruhal. Zelo je trpel.

Nato so zdravniki v Ljubljani odločili, naj le privoli v operacijo. Dolgo je bil odsoten. Medtem se je že preselil v drugo stavbo.

Po dolgem času smo ga vsi zagledali v Kapeli, kjer so mu dodelili prvo vrsto. Z vso močjo svojih rok je sam prestavil voziček v drugo vrsto. Počutil se je preveč na prepihu, osramočen. Kako bi reagiral vsak izmed nas, če bi imel tako življenjsko preizkušnjo?

Vsem, ki ste mu lajšali težave – topla zahvala. Mati Terezija je šla po pomoč pred tabernakelj, da je ves dan lahko negovala uboge po ulicah Kalkute – in to vsak dan znova.

Dragi Andrej, počivaj v miru.

Stanovalka Doma

Izračunajte naslednje črkovne enačbe. Za računanje uporabite mesto, na katerem se črke nahajajo v abecedi. Črke pretvorite v številke (mesto v abecedi), izračunajte rezultat in poiščite, katera črka se nahaja na tem mestu v abecedi. En primer je že rešen.

črka	A	B	C	Č	D	E	F	G	H	I	J	K	L
mesto	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

črka	M	N	O	P	R	S	Š	T	U	V	Z	Ž
mesto	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25

Črkovne enačbe:

Enačba (črke)	Rezultat (številke)	Rezultat (črka)
$H + E =$	$9 + 6 = 15$	N*
$G + F =$		*
$Š - M =$		
$R + D =$		
$F \times C =$		*
$I + J =$		
$V - P =$		*
$O + C =$		
$L - K =$		
$B \times G =$		*
$M - Č =$		

Z izračunanimi črkami sestavite ime slovenskega pisatelja, kiparja in zgodovinarja, ki bi 15. novembra praznoval rojstni dan. (v poljih z zvezdico se nahajajo črke iz imena):

\_\_\_ N \_\_\_      \_\_\_\_\_

## MEDGENERACIJSKE SKUPINE

- BETANIJA: sreda ob 15. uri v V. nadstropju Doma Lazar
- EMAVS: torek ob 15. uri v V. nadstropju Doma Lazar
- MARIJA: četrtek ob 15. uri v jedilnici Doma Marije
- MARTA: torek ob 15. uri v jedilnici Doma Marije

## TEDENSKE AKTIVNOSTI

- PONEDELJEK, SREDA, PETEK ob 7.10: telovadba v Domu Marije;
- PONEDELJEK, SREDA, PETEK ob 9.10: telovadba v Domu Lazar;
- TOREK ob 9. uri: vaje za spomin v V. nadstropju Doma Lazar;
- TOREK ob 9. 45: vaje za spomin v Domu Marija;
- ČETRTEK ob 9. uri: kreativna delavnica v pritličju Doma Marta;
- PETEK ob 10.30: sv. maša v kapeli Doma;
- NEDELJA ob 10. uri: sv. maša v župnijski cerkvi.

## MESEČNE AKTIVNOSTI

- ČETRTEK, 5. 9. 2019, izlet prostovoljci;
- NEDELJA, 8. 9. 2019, Mali šmaren - Marijino rojstvo;
- PONEDELJEK, 9. 9. 2019, ob 9. 10: zbor stanovalcev;
- NEDELJA, 15. 9. 2019, ob 15. uri: Dan služenja - sv. maša v farni cerkvi;
- ČETRTEK, 19. 9. 2019, ob 9.30: izlet stanovalci in otroci;
- ČETRTEK, 19. 9. 2019, ob 19. uri: predavanje za odrasle v JD;
- SREDA, 25. 9. 2019, ob 9.15: kino v Jožefovi dvorani;
- ČETRTEK, 26. 9. 2019, ob 14. uri: praznovanje rojstnih dni;

*Meni pa je dobro, da sem blizu Tebe, moj Bog.*

*Ps 73,28*

*Andrej Nagode*

*Marija Cigale*

*Štefan Železen*

*Vera Jereb*

*Mihaela Simšič*

*Blagor vam, ker ste se že tukaj veselili srečne večnosti.*

## RAZVEDRILO

Je SEN v jeSEni

Jesen vsebuje zaporedje črk SEN, prav tako nekatere druge besede. Poiščite jih.

Besede imajo že vpisane črke **S**, **E** in **N**, zraven pa so napisane tudi ostale črke, s katerimi sestavite iskano besedo.

OPIS	ISKANA BESEDA	MANJKAJOČE ČRKE
Začimbna rastlina:	___ SEN	E, Č
Poučna pripoved v kateri nastopajo živali:	___ SEN	A, B
Del čeljusti:	___ SEN	E, D, L
Zelo lep:	___ SEN	A, K, R
Ličinka metulja:	___ SEN ___	A, C, G, I, O
Žensko ime:	___ SEN ___	A, I, J, K
Vrsta drevesa, iglavec:	___ SEN	A, C, E, M
Afriška država:	SEN ___	A, E, G, L

## SMEJALNICA

- Polž in koza sta stala pred davčno upravo in stavila, kdo se bo prej povzpел v prvo nadstropje. Koza se je začela vzpenjati po stopnicah in ko je prilezla v prvo nadstropje, je bil polž že tam. Veselo se je nasmehnil in dejal: »V davčni upravi z meketanjem ne prideš daleč. Tu se moraš znati sliniti.«
- Doktor pregleda pacienta. »Nič ne najdem. Mislim, da je kriv alkohol,« reče doktor. »No, potem bom prišel pa takrat, ko boste trezni!« reče pacient in odide iz ordinacije.

